

Merhaba

gazetesinin her Çarşamba okurlarına armağanıdır.

KADEMİK

Sayfalar

Hazırlayanlar: **M. Ali UZ – Serdar CEYLAN**
maliz@merhabagazetesi.com.tr • srceylan@hotmail.com

YAŞAYAN ESKİ KONYA EVİ'NDE İKİNDİ SOHBETLERİ

Dr. Esra CEYLAN - Av. Serdar CEYLAN

Konya Büyükşehir Belediyesi Koyunoğlu Şehir Müze ve Kütüphanesi bünyesinde “Yaşayan Eski Konya Evi”nde her Cumartesi devam eden İkinci Sohbetleri hakkında daha öncede bazı eksikler ile bir makale neşretmiştik⁽¹⁾. Halen devam eden “İkinci Sohbetleri”ne, Ramazan öncesi bu yaz aylarında da 28 Mayıs 2016 tarihli program ile ara verildi.

“Yaşayan Konya Hafızası” başlığı altında başlatılan sohbetler, **Konya Büyükşehir Belediyesi Koyunoğlu Şehir Müze ve Kütüphanesi ve Konya Fikir, Sanat, Kültür Adamları Derneği** ile birlikte düzenliyor. Programda sadece Konya konuşuluyor. Yapılan konuşmalar kayıt altına alınıyor ve Koyunoğlu Şehir Müzesi ve Kütüphanesi’nde arşivleniyor. Ayrıca Akademik Sayfalar “İkinci Sohbetleri” işbirliği de devam ediyor. Bu dönemde bazı özel sayılarımız “ikinci Sohbetleri” için renkli özel baskıları ile okuyucuları ile buluştu, katılımcılara hediye edildi⁽²⁾.

Konya’nın Selçuklulardan günümüze köklü kültür birikiminin gelecek kuşaklara aktarılması amaçlanan program her cumartesi, A. R. İzzet Koyunoğlu Müze ve Kütüphanesi’nde yaz aylarında saat 16.00, kış aylarında ise 15.00 de Konya fikir, sanat, kültür insanları bir araya geliyor.

Bu etkinlikler kapsamında bugüne kadar yapılan programlar:

1.Seyit Küçükbezirci, “**Birinci Şehir Konya’nın Muhteşem Kültür Birikiminden Satırbaşları**”, 24 Mayıs 2014.

2.Prof. Dr. Saim Sakaoğlu, “**Konya’da Halk Edebiyatı**”, 31 Mayıs 2014.

3.İhsan Kayseri, “**Konya Yemekleri**”, 7 Haziran 2014.

4.Mehmet Ali Uz, “**Konya’da İz Bırakanlar**”, 14 Haziran 2014.

5.Doç. Dr. Caner Arabacı, “**Milli Mücadelede Konya**”, 21 Haziran 2014.

6.Mehmet Bildirici, “**Sahipata Su Vakfı ve Tarihi Su Yolları**”, 16 Ağustos 2014.

7.Dr. Hasan Özönder, “**Evvel Zaman İçinde Konya’dan Görüntüler**”, 23 Ağustos 2014.

8.Nail Bülbül, “**Eski Konya Mahallelerinde Renkli Simalar ve Hatıralar**”, 13 Eylül 2014.

9.Prof. Dr. Mustafa Özcan, Emekli Kütüphaneci Hasan Yürük ve Gazeteci İhsan Kayseri, “**Rahmetli İzzet Koyunoğlu’nu Anma Programı**”, 21 Eylül 2104.

(1) Esra Ceylan – Serdar Ceylan, “Yaşayan Eski Konya Evinde İkinci Sohbetleri”, Akademik Sayfalar, 9 Eylül 2015, C. 15, S. 24, s. 381-384. Bu makalemizde 39 etkinlik listelenmiştir. Sekiz etkinlik listeye dahil olmamıştır. Bu eksiklikler için özür diliyoruz. Sayın Seyit Küçükbezirci ve Ahmet Kuş’a katkıları için teşekkür ediyoruz. Bu nedenle tüm etkinlik listesini yeniden yayımlıyoruz.

(2) “Vefatının 35. Yılında Selçuk Es (1911-1980)”, 2 Eylül 2015, C. 15, S. 23; “Akademik Sayfalar 600. Özel Sayı”, 16 Eylül 2015, C. 15, S. 25; “Akademik Sayfalar Yayın Kurulu ve Yazarları Özel Sayısı”, 30 Eylül 2015, C. 15, S. 26; “Osmanlı Dönemi Konya’nın Meşhur Müftüleri Özel Sayısı 1-”, 13 Nisan 2016, C. 16, S. 12; “Karapınar Sultanیه özel Sayısı”, 8 Haziran 2016, C. 16, S. 20.

- 10.Prof. Dr. Ali Osman Öztürk, **“Konya Halk Türküleri”**, 27 Eylül 2014.
- 11.Bekir Şahin-Yaşar Çalışkan-Mustafa Güçlü, **“Vefatının 7. Yılında Lüt-fi İkiz”**, 11 Ekim 2014.
- 12.Zeki Oğuz, **“Al Gözüm Seyrey-le Konya”**, 18 Ekim 2014.
- 13.Ali Işık, **“50 Yıl Önce Konya Si-nemaları”**, 25 Ekim 2014.
- 14.Dr. Hasan Özönder, **“Sadaka Taşları”**, 1 Kasım 2104.
- 15.Dr. Kamil Uğurlu, **“Konya’da Şiir İkindisi”**, 8 Kasım 2014.
- 16.Prof. Dr. Ali Osman Koçkuzu, **“Hacıveyiszade Mustafa Kurucu ve Cömertlik”**, 22 Kasım 2014.
- 17.İhsan Kayseri, **“Derviş Mehmet Dede”**, 13 Aralık 2014.
- 18.Halil Uslu, **“47. Vefat Yıldönü-münde Abdülmecit Ünlükul”**, 20 Aralık 2014.
- 19.İsmail Detseli, **“Konya Hanla-rı”**, 27 Aralık 2014.
- 20.Yrd. Doç. Dr. Hüseyin Öksüz, **“Konya’da Hat sanatı ve Konya’lı Hattatlar”**, 3 Ocak 2015.
- 21.Hasan Sakaoglu-Prof. Dr. Saim Sakaoglu, **“Eski Konya’dan Hatıra-lar”**, 10 Ocak 2015.
- 22.Yrd. Doç. Dr. Yaşar Erdemir, **“Konya’da Metfun Selçuklu Sultan-ları”**, 17 Ocak 2015.
- 23.Dr. Cemil Evirgen, **“Konya Ova-sı Sulamasının Dünü Bugünü”**, 24 Ocak 2015.
- 24.Seyit Küçükbezirci, **“Eski Kon-ya Gazeteleri (İki Gazi Gazete: Ba-balık ve Ögüt)”**, 31 Ocak 2014.
- 25.Prof. Dr. Hasan Bahar, **“Kon-ya’nın Höyükleri”**, 7 Şubat 2015.
- 26.Prof. Dr. Ali Boran, **“Konya’da Selçuklu Dönemi Dini Mimari”**, 14 Şubat 2015.
- 27.Doç. Dr. Necdet Gök, **“Kavalalı İbrahim Paşa’nın Konya İstilasası”**, 21 Şubat 2015.
- 28.Tahir Sakman, **“Eski Konya’da Musikişinaslar”**, 28 Şubat 2015.
- 29.Yrd. Doç. Dr. Rabia Köse Doğan ve İç Mimarlık 4. Sınıf Öğrencileri, **“Ko-yunoğlu Müzesi Yenileme Projeleri (Konferans ve Sergi)”**, 7 Mart 2015.
- 30.Prof. Dr. Güngör Karağuz, **“Hi-titler Döneminde Konya”**, 14 Mart 2015.
- 31.Prof. Dr. Alaattin Aköz, **“Turgu-toğulları”**, 21 Mart 2015.
- 32.Doç. Dr. Zekeriya Şimşek, **“Sel-çuklu Dönemi Medreseleri”**, 28 Mart 2015.
- 33.Doç. Dr. Mehmet Ali Hacıgök-men, **“Şemsettin Altunaba - Kon-ya’da İlk Kütüphane Kurucusu”**, 4 Nisan 2015.
- 34.Doç. Dr. Caner Arabacı, **“Konya Adının Kökeni”**, 11 Nisan 2015.
- 35.M. Ali Uz, **“Şeyh Sadreddin Konevi Mahallesi”**, 18 Nisan 2015.
- 36.A. Cenap Kendi, **“Dünkü Kon-ya’nın Musikişinasları”**, 25 Nisan 2015.
- 37.Fatma Şeref Polat, **“Mevlâ-na’nın Konya’ya Teşrifinin 742. Yılı Nedeniyle Mevlâna ve Şems Buluş-ması”**, 2 Mayıs 2015.
- 38.Doç. Dr. Mustafa Yıldırım, **“Konya’da kaybolan Türk İslam Eserleri”**, 9 Mayıs 2015.
- 39.Doç. Dr. Osman Kunduracı **“Eski Konya Evleri”**, 16 Mayıs 2015.
- 40.İsmail Detseli, **“Eski Konya Dü-ğünleri ve Kıyafetleri”**, 23 Mayıs 2015.
- 41.Uzm. Dr. Adem Demirsoy, **“Unutulan Gazeteci Afif Evren”**, 30 Mayıs 2015.
- 42.Saime Yardımcı, **“Dünkü Kon-ya’da Ramazan Hazırlıkları”**, 13 Haz-iran 2015.
- 43.Melihat Ürkmez, **“Mesnevi ve Hüsamettin Çelebi”**, 8 Ağustos 2015.
- 44.Ali Işık, **“Konya’nın Meczupla-rı”**, 15 Ağustos 2015.
- 45.M. Ali Uz, Hüsamettin Sönmez ve Kâzım Öztürk, **“741. Vefat Yıldö-nümünde Sadreddin Konevi’yi Anı-yoruz”**, 22 Ağustos 2015.
- 46.Seyit Küçükbezirci, **“Büyük Za-fere Konya’nın Katkısı”**, 29 Ağustos 2015.⁽³⁾
- 47.Ahmet Çelik, **“Osmanlıdan Cumhuriyete Konya Öğretmenle-ri”**, 12 Eylül 2015.
- 48.Dr. Hasan Özönder – Hasan Ya-şar, **“Vefatının 41. Yılında İzzet Koyu-**

(3) 2015 Sonbaharında ilk etkinlik Türkiye Yazarlar Bir-liği Konya Şubesi ile ortak olarak Konya İl Halk Kü-tüphanesi’nde düzenlenmiştir. Av. Mehmet Ali Uz, Prof. Dr. Mustafa Özcan, Hasan Yaşar, Av. Serdar Ceylan, “ Vefatının 35. Yılında Selçuk ES (1911-1980)”, 5 Eylül 2015.

noğlu'nu Anma Programı", 19 Eylül 2015.

49.Doç. Dr. Nuri Şimşekler, "**Mevlâna'nın 808. Doğum Yıldönümü Etkinlikleri Çerçevesinde Soru(n) larla Hz. Mevlâna**", 3 Ekim 2015.

50.Av. Serdar Ceylan, "**Selçuklu'dan Günümüze Konya Sağlık Teşkilatı ve Konyalı Hekimler**". 10 Ekim 2015.

51.Nevin Halıcı, "**Konya Yemek Kültürü**", 17 Ekim 2015.

52.Doç. Dr. Nurgül Kılınç, "**Geçmişten Günümüze Konya Giysileri**", 24 Ekim 2015.

53.Av. M. Ali Uz, Ali Işık, Av. Serdar Ceylan, "**Akademik Sayfalar Paneli**", 7 Kasım 2015.

54.Prof. Dr. Ali Osman Koçkuzu, Hasan Yaşar ve Adnan Kutsi, "**Vefatının 4. Yılında Mehmet Eminoglu'nu Anma Programı**", 14 Kasım 2015.

55.Prof. Dr. Ahmet Çaycı, Yrd. Doç. Dr. Zekeriya Şimşir, "**Gevale Kalesi Araştırmaları**", 21 Kasım 2015.

56.M. Necati Büyükkalkan, "**Tarla Mahallesi**", 28 Kasım 2015.

57.Yrd. Doç. Dr. Tolga Bozkurt, "**Konya ve İlçeleri Yüzey Araştırma Sonuçları**", 5 Aralık 2015.

58.Dr. Erdoğan Erol, "**Hz. Mevlâna Geldiğinde Babası Ayağa Kalktı mı, Kalkmadı mı?**", 12 Aralık 2015.

59.Yrd. Doç. Dr. Mustafa Akkuş, "**Konya'da Tasavvufi Zümrelerin Moğol Tahakkümüne Bakışı**", 19 Aralık 2015.

60.Yrd. Doç. Dr. Emine Nas, "**Konya'da Geleneksel El Sanatlarının Dünü ve Bugünü**", 26 Aralık 2015.

61.Mehmet Ali Uz, "**Konya'da Mahalle, Sokakların Dili ve İhtiyareddin Hasan**", 2 Ocak 2016.

62.Prof. Dr. Ahmet Taşgın, "**Didiği Sultan**", 9 Ocak 2016.

63.Prof. Dr. Saim Sakaoğlu, "**Konya'nın Nüktedanları**", 16 Ocak 2016.

64.Bekir Şahin, Ahmet Aytac, Eşref Temel, "**Kadınhanı ve Turgutoğulları**", 23 Ocak 2016.

65.Yrd. Doç. Dr. Mehmet Mutlu, "**Konya Su Yapılarından Örnekler**", 30 Ocak 2016.

66.Prof. Dr. Mustafa Küçükaşçı, "**Vefatının 14. Yıldönümünde Ali Ulvi Kurucu'yu Anıyoruz**", 6 Şubat 2016.

67.Dr. Hasan Özönder, "**Süheyl Ünver ve Konya**", 13 Şubat 2016.

68.Doç. Dr. Muharrem Çeken, Mustafa Kabakçı, Yrd. Doç. Dr. Ahmet Şimşek, "**Esbkeşan Yöresi ve Cihanbeyli**", 20 Şubat 2016.

69.İsmail Desteli, "**Konya Su Değirmenleri ve Değirmen Kültürü**", 27 Şubat 2016.

70.Nail Bülbül, "**Eski Konya'dan Manzaralar**", 5 Mart 2016.

71.Prof. Dr. Mustafa Demirci, "**Kutalmışoğlu Süleyman Şah**", 12 Mart 2016.

72.Prof. Dr. Caner Arabacı, "**Çanak kale Muharebelerinde Konya**", 19 Mart 2016.

73.Prof. Dr. Kazım Ürün, "**Geçmişten Günümüze Yunak**", 26 Mart 2016.

74.Prof. Dr. Caner Arabacı, Yrd. Doç. Dr. Bahtiyar Eroğlu, Bekir Şahin, "**Yusuf Ağa Kütüphanesi ve Medresesi**", 2 Nisan 2016.

75.M. Ali Uz, Ahmet Çelik, Sabri Kütükçü, "**Konya Müftülerini Tanıyor Hatimlerle Anıyor**", 9 Nisan 2016.

76.Yrd. Doç. Dr. Sefer Solmaz, "**İzzeddin Kılıçarslan**", 16 Nisan 2016.

78.Seyit Küçükbezirci, "**Feyzi Halıcı ve Arşivi**", 23 Nisan 2016.

79.M. Ali Uz, Adem Zengin, Derya Karakaya, "**Karapınar Sultaniye Kazası**", 30 Nisan 2016.

80.Fatma Şeref Polat, "**Mevlâna'nın Gözüyle Şems**", 7 Mayıs 2016.

81.Yrd. Doç. Dr. M. Ali Hacıgökmen, "**Sultan Şehinşahla Konya'nın Başkent Olması**", 14 Mayıs 2016.

82.Prof. Dr. Hasan Bahar, Ali Işık, "**Dünden Bugüne Halkapınar**", 21 Mayıs 2016.

83.Prof. Dr. Haşim Karpuz, "**Konya Fotoğraf Tarihi**", 28 Mayıs 2016.

Büyük bir özveri ile hazırlanan bu etkinliklere katılımın çoğalması temenisi ile 84. İkinci Sohbeti'nde buluşmak üzere; Konya Büyükşehir Belediyesi Konyunoğlu Şehir Müze ve Kütüphanesi Müdürü Sayın Hasan Yaşar'ın, mensubu bulunduğumuz Konya Fikir, Sanat, Kültür Adamları Derneği Başkanımız Sayın Seyit Küçükbezirci'nin şahsında tüm emeği geçenlere ve müdavimlerine teşekkür ediyoruz.

Ali IŞIK

TEMMUZ AYINDA KAYBETTİĞİMİZ KONYALI DEĞERLER

Çelik Mehmet Paşa

(ö. 1179/1765-66)

Osmanlı Dönemi Konya valisi. Aslen Burdurlu Polat Mehmet Paşa'nın oğludur. Mehmet Paşa, babasının lakabı olan Farsça "pûlâd" (polat) kelimesinin Türkçe karşılığı olan "çelik" lakabıyla anıldı. Önce kapıcıbaşı daha sonra da beylerbeyi olup, Hamid sancağı mutasarrıflığı vazifesi kendisine tevcih edildi. 1156 yılının Zilhicce (Ocak 1744) ayında kendisine vezirlik payesi ihsan buyrularak 1158 Ramazanında (Ekim 1745) Konya valisi oldu.

Fakat bu görevine başladık-
tan sonra bir yıllık süreyi bile
doldurmadan Eylül 1746'da yine
vali olarak Diyarbekir'e tayin

oldu. Kısa bir müddet orada görev yaptıktan sonra 1747 Haziranında Van'a gönderildi. Yine aynı yılın Eylül ayında ise Karahisar-ı Sahib'e tayin oldu. Mehmet Paşa 1161 yılı Şaban (1748 Ağustos) ayında Anadolu valisi oldu. Fakat burada da ancak iki ay kadar vazife yapabildi.

Aynı senenin Ekim ayında Trabzon Valiliğine getirildi. Tayin edildiği yerlerde niçin çok kısa görevde kaldığı pek anlaşıl-
mayan Mehmet Paşa Trabzon Valiliğinde de bir ay kadar kalıp, aynı yılın Zilhicce (Kasım) ayında Rakka Valiliğiyle görevlendirildi. Nihayet Rakka'da iki yıl kadar görev yaptıktan sonra Zilkade 1163 (Ekim 1750) tarihinde Aydın Valiliğine atandı. İki yıla yakın burada kalan Mehmet Paşa, 1165 Şevvalinde (Haziran 1752) Eğri Valiliğine ve bir müddet sonra da İç-il'e gönderildi. Mayıs 1754 tarihinde Adana'ya sonra ikinci defa Aydın ve 1173 Rebiyülevvelinde (Ekim 1759) Cerde Askerî Komutanlığı görevi ile Sayda ve Trablusşam eyaletine vali tayin olundu.

Kısa zaman sonra Aralık 1759'da Hac Emirliği görevi ile Şam Valiliğine getirildi. Vazifesinde tedbirli, kararlı ve bıkmayan bir çalışma üslûbuna sahip olan Mehmet Paşa, Kasım 1760

tarihinde ikinci defa olarak Rakka Valiliğine tayin oldu. Bir yıla yakın bir süre bu görevde kaldıktan sonra Safer 1175 (Eylül 1761) de tekrar Konya Valiliği kendisine tevcih edildi. Konya'dan 1762'de ikinci defa olarak Adana'ya vazifelendirildi. Recep 1177 (Ocak 1764)'de Anadolu Valiliğine, oradan da Muharrem 1178 (Temmuz 1764) tarihinde üçüncü defa olarak Konya Valiliğine getirildi. Kısa bir süre Konya'da görev yaptıktan sonra tekrar Adana Valiliğine tayin edildi ise de Adana'ya hareketinden önce 1179 Muharrem (Temmuz 1765)'de Konya'da vefat etti ve Şems Mezarlığına defnedildi. Bu mezarlığın kaldırılması sırasında mezar taşı, oğlu İbrahim Bey'in mezar taşı ile birlikte Konya Müzesi'ne nakledilmiştir. Çelik Mehmet Paşa Konya Valiliğine üçüncü defa tayininden sonra görevi esnasında Konya'nın Ovalıoğlu Mahallesi'nde bir cami ve bir de medrese yaptırmıştır. Medrese son zamanlarda yıkılmış; caminin ismine bulunduğu mahalleye izafeten Ovalıoğlu Camii denilmiştir.

Fethi Ferit Uğur

(1912-1970)

Folklorcu, yazar. Konya'da doğdu. Babası eğitimci, yazar Mehmet Ferit Bey; annesi, eski Konya belediye başkanlarından Seyyit Rifat Efendi'nin kızı Naciye Hanım'dır. İlk, orta ve lise öğrenimini Konya'da yaptıktan

sonra, 1931 yılında girdiği İstanbul Tıp Fakültesini devlet bursuyla okuyup, 1937 yılında bitirdi. Adana sıtma kursuna katıldıktan sonra, Gülhane Askerî Tatbikat Okulunda altı ay okudu. Ardından kıta hizmetini Konya'da yaptı. Terhisinden sonra, Maraş'ın Andırın, Konya'nın Çumra ve İstanbul'un Beykoz ilçeleri hükümet tabipliklerinde bulundu. 1946 yılında istifa ederek Fransa'ya gitti ve Lyon Tıp Fakültesinde Dâhiliye (Tüberküloz) Kliniği'nde iki yıl asistanlık ederek "Asistant Etranger" sertifikası aldı. Daha sonra Paris'e geçerek Sorbon Tıp Fakültesinde iki buçuk yıl kalp hastalıkları üzerine ihtisas yaptı ve orada kalp hastalıkları ve göğüs anjiniinin tedavisi üzerine tez hazırlayıp, mezkûr fakülleden de "Asistant Etranger" diploması alarak Türkiye'ye döndü.

Konya'da muayenehanesinde serbest hekimlik yaparken Kız Sanat Enstitüsünde ve cezaevinde hekimlik hizmetinde bulundu. Daha sonra Ankara Tıp Fakültesi Tıp Tarihi Enstitüsü tarafından Ankara'ya davet edildi. Burada üç yıl öğretim üyesi olarak çalıştıktan sonra 1969 yılında Konya'ya dönerek Konya Şeker Fabrikası Hastanesinde başhekim olarak vazife aldı. Kızılay, Sıtma Eradikasyon, Verem Savaş ve Çocuk Esirgeme Kurumu dernekleri yönetim kurullarında bilfiil çalışıp, birçok takdirname ve onur madalyaları aldı. Fransızca bilen Dr. Uğur, kendi branşı, Selçuklu tarihi, Konya kültür ve folkloruyla Anadolu'nun şifalı

suları konularında yaptığı araştırmalarını çeşitli gazete ve dergilerde yayımladı. 688. *Yıldönümünde Mevlâna* (Konya 1961) adında yayımlanmış bir kitabı bilinmektedir. Konya Turizm Derneği ile Konya Yüksek Öğrenim Talebe Yurdu kurucularından ve müteveli heyeti üyelerinden olan Uğur, dernek başkanlığı döneminde Hz. Mevlâna'yı anma törenlerinin daha etkili ve anlamlı olması için büyük çaba harcamıştır. Fethi Ferit Uğur, 1970 yılı Temmuzunda vefat etti.

2 Temmuz: Âmil Çelebioğlu (1934-1990)

Akademisyen.

Karaman'da dünyaya geldi. Hz. Mevlâna'nın soyundan Karaman Mevlevihanesi'nin son şeyhi Ebubekir Çelebi'nin torunudur. Babası Ali Rıza Bey, annesi Fevziye Hanım'dır. Aile 1941'de İstanbul-Üsküdar'a taşındı. Salacak İlkokulu, Paşakapısı Orta okulu ve İstanbul Erkek Lisesini bitirdikten sonra 1955'te İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesine kaydoldu. Ali Nihad Tarlan'ın bir dersini dinledikten sonra Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'ne geçti. Aynı zamanda Sanat Tarihi Bölümü'ne devam etti. 1961'de her iki bölümden mezun oldu. Askerlik dönüşü 1964-1965 yılları arasında Konya Erkek Lisesinde edebiyat ve sanat tarihi öğretmenliği ile müdür yardımcılığı

yaptı. 1965-1966'da Konya Selçuk Eğitim Enstitüsünde Türk edebiyatı öğretim görevlisi olarak çalıştı. 1966'da İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesinde asistan oldu. 1971'de Atatürk Üniversitesi İslâmî İlimler Fakültesine, 1977'de Hacettepe Üniversitesi Sosyal ve İdari İlimler Fakültesine geçti. 1978-1982 yılları arasında dört yıl Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesinde de ders verdi. 1982'de profesörlüğe yükseltilerek Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Dekanlığına atandı. Bir yıl sonra kendi isteğiyle idari görevden ayrılarak aynı üniversitenin Fen-Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde öğretim üyesi olarak çalışmaya devam etti. 2 Temmuz 1990'da hac farızasını yerine getirirken Mekke'de "Tünel Faciası" olarak bilinen izdihamda Hakk'ın rahmetine kavuştu. Âmil Çelebioğlu, klasik Türk edebiyatı alanında önemli ilim adamlarından biridir. Edebiyat tarihi ve metin şerhinde sahaya hâkimdir. Klasik edebiyatta yer alan türlerden; "Süleyman Nahîfî'nin Hicretü'n-Nebî Adlı Mesnevîsi", "Süleyman Nahîfî ve Fazilet-i Savm (Zuhru'l-Âhire) Adlı Eseri", "Türk Edebiyatında Yaşnâmeler", "Yazıcı Sâlih ve Şemsiyye'si", "Kıyâfe(t) İlmi ve Akşemseddinzâde Hamdullah Hamdî ile Erzurumlu İbrâhim Hakkı'nın Kıyâfetnâmeleri" gibi konular üzerinde ilk çalışmaları yaptı. Çelebioğlu'nun bir diğer özelliği araştırmacı yönüyle ortaya çıkardığı, tamamen orijinal konulara dair çoğu bildiri olan

çalışmalarıdır. Kıyafet-nâme, elif-nâme, “Kekeme Dili (Lisân-ı Pepegî) ile Şiirler”, “Çocuk Dili (Lisân-ı Sıbyan) ile Yazılmış Şiirler” vb. *Erzurumlu İbrahim Hakkı* (Ankara 1988), *Ali Nihad Tarlan* (Ankara 1989), *Kanûnî Sultân Süleymân Devri Türk Edebiyatı* (İstanbul 1994), *Türk Bilmeceler Hazinesi* (Yusuf Ziya Öksüz’le beraber, İstanbul 1979, 1995) ve *Türk Ninniler Hazinesi* (İstanbul 1982) Çelebioğlu’nun yayımlanmış kitaplarından bazılarıdır.

4 Temmuz:

Şahabettin Uzluk

(1900-1989)

Bilim, kültür ve sanat adamı. Konya’da, Mevlâna Türbesi civarındaki evlerinde doğdu. Babası, mesnevihan soyundan Subay Ahmet Hamdi Bey (ö. 1905); annesi, Mevlâna soyundan Ali (Rıza) Çelebi ile Huriye Hanım’ın kızı Ayşe Sıdıka Hanım (1886-1974)’dır. Ünlü tıp tarihi uzmanı Prof. Dr. Feridun Nafiz Uzluk da kardeşidir. Babasının memuriyeti sebebiyle ilkokulu Ereğli’de okudu. 1905 senesinde babası Yemen’de şehit düşünce, ailesi, yakın akrabalarının yaşadığı Konya’da, Şems Mahallesi’ne yerleşti. 1919’da Konya Sultanisinden mezun oldu. Kardeşi Feridun Nafiz ile birlikte aynı yıl yüksek tahsil görmek için İstanbul’a gitti. Konya Çelebisi Abdülhalim Çelebi’nin tensip ve tavsiyesi ile İstanbul’daki tahsilleri boyunca Galata Mevleviha-

nesi’nde ikamet etti. Burada Mevlevi terbiyesi ile yetişti. İstanbul Sanayi-i Nefise Mektebi-âlisinin Mimarlık Bölümü’nü bitirdi (1923). Kendi imkânlarıyla Almanya’ya giderek Münih Teknik Üniversitesinde İ. Fischer’in şehircilik derslerini takip ederek, klasik mimari ve Rönesans Devri dersleri aldı. Weimar’da bulunan Devlet Yüksek Mimarlık Mektebine de devamlı Enkelman’dan heykeltıraşlık dersleri aldı. Berlin’de Ankara şehir mimarisini hazırlayan Alman şehir plancısı-mimar Hermann Jansen (1869-1946)’ın yardımcısı olarak Ankara’nın planlanmasında görev aldı. 1935 yılında diploma aldı ve bir yıl sonra da Türkiye’ye döndü. Urfa İmar Müdürlüğüne tayini üzerine istifa ederek, Konya’daki Askerî Ortaokulun Almanca öğretmenliğini yaptı. Öğretmenliğin yanı sıra, mimarlık tarihi, sanat tarihi ve resim sahalarında çalışmalarını sürdürdü. Bu sahalarda yaptığı araştırmalarını makale olarak yayımladı veya kitaplaştırdı. Konya’da, getirildiği Halkevi Başkanlığı görevini iki yıl sürdürdü. Bu dönemde Mevlâna’yı anma törenleri düzenledi. 1952 yılında Türkiye Anıtlar Derneği Konya Şubesi’ni kurdu ve bu derneğin başkanlığını vefat edinceye kadar devam ettirdi. 1 Mayıs 1985 tarihinde Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi tarafından kendisine “Selçuk Üniversitesi Sanat Tarihi Fahri Doktoru” unvanı verilen Uzluk’un, eserlerinden bazıları şunlardır: *Türk Resim Sanatı* (İstanbul 1931), *Selçuklu ve Osmanlı*

Çini İşçiliği (İstanbul 1931), *Şehir Mimarisinde Mezarlıklar* (İstanbul 1931), *Konya Selçuklu Sarayı* (Konya 1936), *Sinan bin Abdülmenan* (Konya 1936), *Selçuklularda Şehir Mimarisini* (1939), *Konya Abideleri* (Konya 1939), *Mevlâna'nın Ressamları* (Konya 1945), *Mevlâna'nın Türbesi* (Konya 1946), *Mevlevîlikte Resim ve Resimde Mevlevîler* (1957), *Konya Köşkü* (Friedrich Theodor Sarre'den; Ankara 1967; 1989). 4 Temmuz 1989 Salı günü vefat eden Uzluk, Üçler Mezarlığı'nda metfundur.

8 Temmuz:

Hayri Ergene (1929-1995)

Matbaacı, gazeteci. Mevlâna civarında, babasının adını taşıyan Muhtar Sokağı'nda doğdu. Annesi de Ayşe Hanım'dır. İstanbul Yüksek Ticaret Mektebi mezunu olan Hayri Ergene, Konya'da matbaacılık yapan Kardeşi Emin Ergene ile Pürçüklü (Matbaacılar) Sokağı'nda Yıldız Basım evini kurdu. İki kardeş 06.02.1962 tarihinde *Şehir Postası*'nı yayımlamaya başladılar. Hayri Ergene gazetenin yazı işleri müdürüydü. Ergene kardeşler, 1960'lı yılların başında entertiplerle dizgi, klişe atölyesi gibi temel yeniliklerin *Şehir Postası* yolu ile Konya basınına girmesinde öncüler oldular. Ekim 1966'da *Şehir Postası*, *Yeni Konya*, *Yeni Meram* ve *Sabah* gazetelerinin tek çatı altında toplanarak tek gazete yayımlama girişiminin yöneticiliğini yaparak birleşik bir gazete olan *Birleşik Yeni Konya*'nın yazı işleri müdürlüğünü üstlendi.

Konya Esnaf Kefalet Kooperatifi'nin muhasebeciliğini yapan Hayri Ergene, Konya sanayi çarşılarının kuruluşu ve inşasında büyük çaba sarf etti. Gazetecilikten ayrıldıktan sonra uzun süre Konya Fuarı Müdürlüğü yaptı. 8 Temmuz 1995 tarihinde vefat eden Hayri Ergene Üçler Mezarlığı'nda metfundur.

10 Temmuz:

Muzaffer Arkan

(1923-2006)

Müzik adamı, akademisyen. Seydişehir'de doğdu. Aile içerisinde ağız mızıkası, keman ve ut çalabilme isteği ile müzik istidadı

gösteren Arkan, ilk müzik eğitimine Konya'da, Müzik Öğretmeni Arif Şahap Öktem ile başladı ve kısa bir süre içerisinde keman başta olmak üzere çeşitli telli, yaylı, nefesli ve vurmali çalgıların birçoğunu çalmayı başardı. Bu arada beste denemeleri de yaptı. İlk, orta ve lise öğrenimi esnasında okul ve Halkevi orkestraları ile korolarında önce üye, sonraları şef olarak görev aldı. Amatörce yaptığı çalışma ve faaliyetlerindeki bu gelişme, kendisinin profesyonel bir sanatçı olma isteğini artırdı. Bunun sonucu olarak liseyi bitirdikten sonra Ankara Devlet Konservatuarının Kompozisyon ve Orkestra Şefliği Bölümü'ne girdi. Burada Ferhunde Erkin'le sekiz yıl piyano, Ferit Alnar ve Prof. Eduard Zuckmayer ile birer yıl armoni

çalıştıktan sonra, altı yıl da A. Adnan Saygun'un sınıfında çalışmalarını sürdürerek bu bölümünün yüksek ve ileri devrelerinden doktora derecesiyle mezun oldu (1951). Aynı yıl mezun olduğu okula öğretim görevlisi olarak atandı. Yine aynı yıl Almanya, Avusturya, Danimarka ve İsviçre'de düzenlenen uluslararası müzik seminer ve kongrelere katılıp, buralarda Avrupa'nın tanınmış birçok şef ve bestecileriyle çalışarak bilgi ve görgüsünü artırdı. Konservatuardaki hizmet süresi içerisinde kulak terbiyesi, solfej, armoni, enstrüman bilgisi, form bilgisi, piyano ile partitür çalma, müzik analizi, kontrapunkt, koro ve koro yönetimi dersleri verdi. Ülkemizde çoksesli müziğin benimsenip yayılması için Ankara Müzik Sevenler Orkestrası, Ankara Radyosu Öğrenci Orkestrası, Ankara Millî Kütüphane Orkestrası, Ankara Radyosu Çocuk Birliği Korosu, Ankara Radyosu Gençliğin Sesi Programı, Ankara Çocuk, Gençlik, Madrigal, Kızlar, Erkekler ve Çoksesli Korosu gibi müzik topluluklarını kurarak bunlarla yurt içi ve dışında sayısız sanat faaliyetlerinde bulundu. 1956'da asrımızın en yeni ve modern müzik eğitim yollarından birisi olan "Orff Schulwerk Für Kinder" sistemini ilk kez enstrümanlarıyla birlikte Almanya'dan ülkemize getirip TED Ankara Kolejinde uyguladı. Türk çocuk tekerlemeleri ve folklorundan yararlanarak hazırladığı eserleri ve Orff'un eserlerini kapsayan bu program, Carl Orff'un isteği üzerine, Ankara Radyosunda ses kayıtları

yapılarak, Münih'in 800. yılını kutlama programı çerçevesinde Bavyera radyolarında yayımlanmak üzere Almanya'ya, Brüksel Uluslar arası Fuarı'nın Orff Pavyonu'nda seslendirilmek üzere Belçika'ya, Mozarteum'daki Uluslar arası alzburg Festivali yaz kursları ile konferanslarında kullanılmak üzere gönderildiği Avusturya'da övgüler aldı. Bunu takiben yönetiminde ve çevresindeki, aynı amacı paylaşan çeşitli müzik topluluklarını bir araya getirerek daha güçlü sanat faaliyetlerine hazırlanmayı düşünen Arkan, ülkemizde tek ve toplu şarkı söyleme geleneğinin tesisi ve çoksesli müziğin benimsenip yayılması için ilk müteşebbis üyesi olarak 1973 yılında A. Adnan Saygun, Cevad Memduh Altar, Mithat Fenmen, Sevda ve Cenap And, Saadet Berna ve Samim Bilgen'le birlikte Ankara Çoksesli Müzik Derneğini kurdu. İlk yıllardan itibaren dernek bünyesinde oluşturulan çocuk, gençlik ve yetişkinlerden oluşan koro-ları ile yurt içi ve dışında birçok konser ve sanat faaliyetlerinde bulundu. Katıldığı uluslararası koro festival ve yarışmalarında ülkemize dokuz defa, başta dünya birincilikleri olmak üzere, ödüller kazandırdı. 1985 yılında, doçentlik döneminde, Şan ve Opera Ana Sanat Dalı Başkanlığı, 1988 yılında, profesörlük döneminde de Kompozisyon ve Orkestra Şefliği Ana Sanat Dalı Başkanlığı yapan Arkan müzik dünyasına birçok ünlü isim kazandırdı. Gürer Arkal, Rengim Gökmen, Kamerhan Turan, Nezih Seçkin ve Güven Yeşilçam bun-

lardan bazılarıdır. Ayrıca Soprano Miyase Erverdi, opera sanatçısı Altan Günbay, ses sanatçısı Muazzez Abacı ve sinema sanatçısı Hülya Koçyiğit'in de yeteneklerini ortaya çıkarıp, sanat hayatına atılmalarında önemli rol oynadı. 1989 yılında katıldığı Polonya Uluslararası Bydgoszczy Koro Festivali ve Yarışmaları'nda en iyi koro şefi birincilik ödülünü aldı. Ayrıca Dernek aracılığı ile ülkeler arasında dostluk, kardeşlik, sevgi, saygı duygularını kuvvetlendirmek, kültür ve sanat alışverişinde bulunmak üzere Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'in himayelerinde Cumhuriyet tarihinde ilk defa 8 Kasım 1998'de II. Uluslar arası Ankara Koro Festival ve Yarışmaları'nı düzenledi. Uzun süre Ankara Çoksesli Müzik Derneğinde genel başkan, Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuarı ve Niğde Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Bölümü'nde öğretim üyesi ve koro şefi olarak görev yapan Prof. Dr. Muzaffer Arkan, tedavi gördüğü İbni Sina Hastanesinde 10 Temmuz 2006 tarihinde vefat etti ve Cebeci Asri Mezarlığı'na defnedildi.

11 Temmuz:
Kadınhanlı Arıcızade Hacı Hüseyin Feyzi Efendi
(1239/1823-1312/1894)

Müdris ve Konya müftüsü. Kadınhanı'nda doğdu. Babası Ilgın'ın Balkı köyü imamı Hafız Mustafa Efendi'dir. Babasının nezaretinde yaptığı ilk tahsili esnasında hıfzını da tamamladı. İlk medrese tahsilini, o vakitler "makarr-ı ulema (âlimler merkezi)"

olan Kayseri'de yaparak ilk icazetini de oradan aldı. Daha sonra İstanbul'a giderek ikinci icazetini de o zamanlar İstanbul'un ünlü âlimlerinden Nevşehirli Hazım Efendi'den aldı. Bir ara da o zamanların bir ilim merkezi olan Kırkağaç'ta kalıp, buranın ünlü âlimlerinden Hacı Süleyman Efendi'den de üçüncü bir icazet aldı. Bütün alet ve İslami ilimlerde tahsilini tamamlayıp bu ilimlerde üstat olan Hacı Hüseyin Efendi, bundan sonra Konya'ya yerleşti. İmtihanını kazanarak Ziyaiye Medresesi müdrisi oldu. Bu arada İplikçi ve Şerafeddin camilerinde de ders okuttu. Bu yıllarda ilim adamlarının gayretleri ile Konya'daki ilmî gelişmeler sonucu Konya tam anlamıyla bir ilim merkezi hâline geldi. Oğlu, meşhur bilginlerden Kadınhanlızade Ali Rıza, Şeyhzade Hasan Kutsi, Yalvaçlı Ömer, Hadimli Mehmet Vehbi, Büyük Aksekili Hoca, Tavaslı Süleyman efendilerle birlikte pek çok bilgin bu dönemde yetişti. Hüseyin Efendi, 800'ün üzerinde öğrenci yetiştirdi ve onlara icazet verdi. Yirmi iki yıl müdrisliğini yaptığı Ziyaiye Medresesi, dönemin en meşhur yükseköğretim kurumu hâline geldi. Hüseyin Efendi, Konya Müftüsü Abdullah Vahdi Efendi'nin 1886 yılında vefatı üzerine Konya Müftülüğüne getirildi. Konya'nın ilim hayatında büyük bir yeri olan Hüseyin Efendi, 11 Temmuz 1894 tarihinde vefat etti. Şems Mezarlığı'ndaki kabri, bu mezarlığın 1940'lı yıllarda kaldırılması üzerine Musalla Mezarlığı'na nakle-

dildi. Yazar ve antikacı Nurettin Rüştü Büngül merhumun torunudur.

16 Temmuz:

Ali Pekatılır (1922-2013)

Futbolcu, dünya kros şampiyonu atlet. Konya'da doğdu. Spora ortaokul sıralarında atlet olarak başladı. 1942'de Safranbolu Jandarma Eğitim Alayı'nda asker de birliğinin futbol takımı kadrosuna seçildi. Birliğinin bulunduğu Kütahya'da da Jandarmagücü'nde oynadı. 1943'te Kütahya kros takımında yer alarak Konya'daki Türkiye kros birinciliğine katıldı. Dört yıl süren askerliği sonrası -ailesinin ortaokul ikinci sınıf talebesi iken bulunduğu- Ankara'ya dönüp, Jandarma Komutanlığı Matbaasında çalışmaya başladı. Bu arada sivil oyuncu olarak Ankara Hava gücü'nde futbola devam etti. 1952'de, otuz yaşında iken, Belçika'nın başkenti Brüksel'de yapılan askerî pentatlon şampiyonasına katılan ordu takımına seçilip, 8 bin metre kros yarışında, bir yıl öncesinin birincisi İsveçli rakibini finişte geçerek dünya şampiyonluğunu kazandı. Dönüşte yerleştiği Konya'da Karayolları Bölge Müdürlüğünde ambar memuru olarak işe girip, Yolspor takımında kaptan olarak takımının bütün mevkilerinde futbol oynadı. İki defa şampiyonluk sevinci yaşadktan sonra kırk yaşında futbola veda etti.

1962'de yaşını küçülterek kursa katılıp, futbol hakemi oldu. 1964'de Karayolları tarafından mesleğiyle ilgili olarak staj için gönderildiği Almanya'da iki yıl kaldı. 1971'de emekli olup, tekrar Ankara'ya yerleşti. Dört yıl Türkiye I. liginde yan hakemlik yaptıktan sonra Konya'ya döndü. Hakemliği 1979'da bırakan Pekatılır; atlet, futbolcu, güreş, voleybol, yüzme ve sutopu hakemliği, futbol ve voleybol ajanlığı, gözlemcilik, hakemlik ve tertip komitesi üyelikleri yaparak yetmiş beş yıl spora hizmet etti. Sahalarda "Jandarma Ali" lakabıyla tanınan, futbolcu olarak ilk defa 1948'de Konya'ya gelerek kalesini Fenerbahçeli Selahattin Ünlü'nün koruduğu Muhafızgücü'nü özel maçta 2-1 yenen Gençlerbirliği'nde takviye olarak oynayan Pekatılır, 1956'da Ankara'da düzenlenen müsabakalarda "Cumhuriyet Kupası" nı kazanan Konya karmasında yer aldı. 1957'de Konya'ya gelen Avusturya'nın Sturm Graz takımı ile 2-2 berabere kalan Konya karmasının da kaptanlığını yaptı. 16 Temmuz 2013 tarihinde vefat eden Ali Pekatılır, Musalla Mezarlığı'nda metfundur.

18 Temmuz:

Mehmet Ali Apalı

(1909-1987)

Hukukçu, kültür adamı. Konya'da doğdu. Köklü bir aileye mensuptu. Babası Ahmet Apalı Efendi, annesi

Nefise Hanım'dır. Baba dedesi Kadızade Sandık Emîni Hacı Ethem Efendi, anne tarafından dedesi ise Sivaslı Ali Kemali Hoca'dır. İlk ve ortaokulu Konya'da okuduktan sonra liseyi İstanbul Kabataş Lisesinde bitirdi. 1935 yılında da Hukuk Fakültesinden mezun oldu. Bir süre hâkimlik yaptıktan sonra istifa edip vefatına kadar Konya'da avukatlık mesleğini sürdürdü. M. Ali Apal'nın Konya'da gül ve yıldız çiçeği yetiştiricileri arasında önemli bir yeri vardı. Selçuklu güvercinlerinin en iyilerini de o beslerdi. Gül, yıldız ve Selçuklu güvercinleri konusunda Konya'nın önemli kaynaklarındandı. Bu konulardaki bilgi ve görgüleri ile yaşadıklarını zaman zaman yerel gazetelerde yazdı. 1950'li yıllardan 1980'li yıllara kadar yapılan gül, yıldız ve Selçuklu güvercini ile ilgili yarışmalarda pek çok kere ödüle lâyık görüldü. Kibar ve hoşsohbet bir insandı. Anlattıkları ilgi ile dinlenirdi. 18 Temmuz 1987 tarihinde vefat etti. Üçler Mezarlığı'nda metfundur.

20 Temmuz:
Büyük Hoca
(Mustafa Efendi)
(1279/1862-1928)

Müderres. Silile'de doğdu. Babası Silile'nin tanınmış müderreslerinden İsmail Nazifi Efendi, annesi Hacı Şerife Hanım'dır. Tahsilini tamamen babasında ve Silile'nin tanınmış hocalarında ya-

pan Mustafa Efendi, medreseler kapanıncaya kadar babasının medresesinde müderreslik yaparak pek çok talebe yetiştirdi. Çok iyi Arapça ve Farsça bilen Mustafa Efendi, Silile'de "Büyük Hoca" namıyla ve ileri görüşlü bir din âlimi olarak tanındı. 20 Temmuz 1928 tarihinde vefat eden Büyük Hoca, Silile'de metfundur.

22 Temmuz:
Sadrettin Rahmi Karatay
(1899-1964)

Hikâyeci, çevirmen. Konya Evkaf Müdürü Abdülfettahzade Rahmi Bey'in oğludur. Rahmi Bey (ö. 1919), aynı zamanda Karatay Medresesinin de mütevellisiydi. Rahmi Bey'in ilk eşinden Mehmet Emin Vefa, ikinci eşinden ünlü şair, felsefeci Namdar Rahmi (Karatay) ve Sadrettin Rahmi adlı oğullarıyla Fatma Nigâr isimli bir kızı dünyaya geldi. Sadrettin Karatay, babasının görev yaptığı sırada Kütahya'da doğdu. Ailesiyle birlikte daha sonra Konya'ya döndü. İlk, orta ve lise öğrenimini Konya'da yaptı. Babası onu, o tarihlerde Türk gençlerinin tarım öğrenimi için gittikleri Macaristan'a gönderdi (1916). Burada Ziraat Enstitüsünü bitirdikten sonra (1918-23) Macaristan Ziraat Nazırı Dr. İgnac Daranyi'nin Dunaörs'teki çiftliğinde çeşitli ziraat teknikleri ve özellikle bağcılık ve şarapçılık konusunda ihtisas yaptı. 1923 yılında memleketi Konya'ya döndükten sonra

bir süre Konya Lisesinde coğrafya ve edebiyat öğretmenliği yaptı. 1937 yılına kadar Konya Ziraat Müdürlüğünde fen memuru olarak çalıştı, aynı yıl Ankara'da Macaristan Sefaretinde baş mütercimliğe başladı. 1945 yılına kadar süren bu görevden sonra Ziraat Vekâletinin Zirai Kombinalar ve Devlet Üretme Çiftlikleri şube müdürlüklerinde bulundu. İlk yazıları ağabeyi Namdar Rahmi'nin çıkardığı *Ocak* mecmuasında yayımlandı (1917). Daha sonra *Yeni Fikir* dergisine yazmaya başladı. 1943-63 yılları arasında Macar edebiyatının tanınmış klasik ve ilmî eserlerini dilimize çevirdi. Bu çevirileri Millî Eğitim Bakanlığı yayınları arasında yer aldı. Türk-Macar tarihi üzerine yazıları *Ülkü* dergisinde (1939-40); gezi yazıları ise *Ekekon*, *Zaman* ve *Yeni Konya* gazetelerinde yayımlandı (1956-61). Bu yazıları ölümünden sonra oğlu Ülkü Karatay tarafından Konya'dan-Ankara'dan (Ankara 2005) adıyla kitaplaştırıldı. 22 Temmuz 1964 tarihinde Ankara'da vefat eden S. Rahmi Karatay, Cebeci Mezarlığı'na defnedildi.

23 Temmuz:

Abid Çelebi

(682/1283-739/1338)

Konya Mevlevi Dergâhı postnişini. "Şemseddin Emîr Âbid" diye anılır. Mevlâna'nın oğlu Sultan Veled'in altı çocuğundan dördüncüsüdür. Annesi Nusret Hatun'dur. Ağabeyi Ulu Arif Çelebi'nin vefatı üzerine dördüncü halife olarak Konya Mevlevi Der-

gâhı postnişinliğine geçti (1320). *Menâkıbü'l-ârifin*'de verilen bilgilere göre çok cömert, dünya kayıtlarından kurtulmuş, taklit ehline uymayan biridir. Aradığı gerçeği kendi zatında müşahede eden, rintliği sayesinde padişahlara yaraşır bir hayat süren ve münkirlerin kınamasından çekinmeyen bir erdir. 1955 yılında yıktırılan Türbe Hamamı, onun zamanında yaptırılmıştı. Kendisinden sonra kardeşi Vacit Çelebi postnişinlik makamına geçti. 23 Temmuz 1338 tarihinde vefat eden Abid Çelebi, Mevlâna Müzesi'nde ağabeyi Ulu Arif Çelebi'nin yanında metfundur.

24 Temmuz:

Çatalîzade

Mehmet Şakir Efendi

(1272/1856-1934)

Müderres, vaiz. Konya'da doğdu. Pek çok ilim adamı yetiştiren köklü bir aileye mensuptu. Babası Muiniye Medresesi müderrisi Hafız Hüseyin Efendi'dir. Yine aynı medresede müderrislik yapan Ahmet Efendi'nin de ağabeyidir. Tahsilini babası ve Muiniye Medresesi müderrisi aynı zamanda da mütevellisi olan amcası İshak Efendi ile zamanın müderrislerinden okuyarak icazet aldı. Hafız Hüseyin Efendi çatal baston kullandığı için çocukları "Çatalîzade" unvanıyla anıldı. M. Şakir Efendi, uzun yıllar Kapı Camii'nin güneybatısında yer alan Yılanlıoğlu Medresesinde müderrislik yaptı ve pek çok talebe yetiştirdi. 1882 yılından, medreselerin kapandığı 1924 yılına kadar, medresenin bilinen tek mü-

derrisidir. Mezar taşı kitabesinden de anlaşılacağı üzere M. Şakir Efendi, müderrislik yaptığı dönemlerde vaizlik görevinde de bulunmuştur. 24 Temmuz 1934 tarihinde vefat eden M. Şakir Efendi, Hacı Fettah Mezarlığı'nda metfundur.

25 Temmuz:

Nezihe Araz (1922-2009)

Şair ve yazar.

Konya'da doğdu. Ankara eski milletvekili Rifat Araz'ın kızıdır. Ankara Kız Lisesi (1941) ve Ankara Üniversitesi Felsefe Bölümü'nü bitirdi (1946). *Resimli Hayat* dergisinde gazeteciliğe başladı (1950). Babiâli'nin çeşitli gazetelerinde fıkra yazarlığı yaptı. Röportajları ve araştırmaları yayımlandı. *Meydan-Larousse*, *Larousse-Gençlik* ve *Kaynak* Kitaplar Yayınevinin hazırladığı *Türkiye Ansiklopedisi*'yle diğer yayınların yapımını veya yayıncılığını yaptı. Anadolu halk törelerini, özellikle kadın giyim ve süs eşyasının özelliklerini ve bunlara ilişkin bilgileri derledi. Anadolu kadınları baş süslemelelerinden bir koleksiyon oluşturdu. Orta Anadolu Yörükleri arasında yaptığı araştırmaları *Kırk Pencere*li *Konak* adıyla yayımladı. Pek çok oyun kaleme alan Araz'ın *O Kadın*, *Ekmek Kavgası*, *İhtiras Fırtınası*, *Afife Jale* ve *Hanım* adlı oyunları filmleştirildi. Şiirlerini *Benim Dünyam* (1950), *Bir Kırmızı Gül* (1994), *Yalnız Ağaç* (1995) adlarıyla kitaplaştırdı. *Fatih'in*

Deruni Hayatı (1953), *Anadolu Evliyalari* (1959), *Peygamberler Peygamberi Hz. Muhammed* (1960), *Hz. Peygamber'in Torunlari* (1960), *Dertli Dolap* (Yunus Emre'nin Hayatı, 1961), *Aşk Peygamberi Mevlâna'nın Romanı* (1962), *Yirmi Sekiz Peygamber* (1963), *Aşk Peygamberi* (Mevlâna üzerine, 1985), *Mustafa Kemal'le 1000 Gün* (1993), *Mustafa Kemal'in Devlet Paşası* (1997) kaleme aldığı biyografik eserleridir. Basın Şeref Kartı ve 2003 Burhan Felek Basın Hizmet Ödülü sahibi Araz, 25 Temmuz 2009 tarihinde vefat etti.

29 Temmuz:

Şevki Vanlı (1926-2008)

Mimar, yazar.

Konya'da doğdu. Galatasaray Lisesinin ardından Floransa Üniversitesi Mimarlık Fakültesini mimar doktor olarak bitirdi (1954). Bu tarihten itibaren Ankara'da serbest mimarlık yapmaya başladı. Üniversitede öğrencilik yıllarında, ünlü İtalyan mimarlar Giovanni Michelucci, Edoardo Detti ve Alessandro Ricci ile yakınlık kurdu. O yıllardan başlayarak zaman zaman ve değişik yayınlarda ülkenin fikir hayatına katkıda bulundu. Forum Grubu içinde yer aldı (1956-1962). Mimarlar Odası Genel Sekreterliği yaptı (1959-1960). Daha sonra da yönetim kurulu üyeliklerinde bulundu. ODTÜ Mimarlık Bölümü ve Anadolu Üniversitesinde yarı za-

manlı öğretim üyeliği yaptı. İmar ve İskân Bakanlığı danışmanlığı görevinde bulundu. Türkiye'deki ilk uydu-kent denemesi olan OR-AN'ı başlattı (1969-1975). Mimarlık eğitiminin okul sonrasında da devam ettiği düşüncesine hizmet amacıyla Şevki Vanlı Mimarlık Vakfı'nı kurdu (1986). Vakfın kaynağı olmak üzere, ülkenin ilk kır kulübü projesini uygulamaya koydu. Önemli projeleri arasında Millî Kütüphane (birincilik ödülü; 1968), Aydın Ziraat Bankası (1969) ve Cezayir Ulusal Kültür Merkezi (1984-1986) bulunmaktadır. Vanlı'nın ödül alan ve uygulanan çalışmaları arasında Ege Üniversitesi, Gülhane Askerî Tıp Akademisi, Ağrı ve Sivas askerî hastaneleri, Konya Fatih Çarşısı, Tandoğan MSB Öğrenci Yurtları, Konya Merkez Bankası, Konya Yeşil Meram Sitesi, Ankara Otobüs Terminali, Antalya Uluslararası Havaalanı, Millî Kütüphane ve çok sayıda orijinal eser sayılabilir. 1992 yılında Mimarlar Odası tarafından Büyük Sinan Ödülü'ne layık görüldü. Ayrıca TOBB Genel Merkezi, TMO Genel Müdürlüğü, Ankara Özgürlük Anıtı, İstanbul SSK Göztepe Hastanesi, Halk Bankası Genel Müdürlüğü, TED Ankara Koleji Yerleşkesi ve Eğitim Tesisleri Yarışması, Ankara Esenboğa Hava Limanı Yeni İç-Dış Hatlar Terminal Binası ve Ankara Büyükşehir Belediye Sarayı dâhil olmak üzere elliden fazla mimari projenin asıl üyeliğinde bulundu. F. LL. Wright, *İnsana Dönüş* (1959), *Proje ve Uygulama* (1977), *Mimarlık Sevgilim*

(2000), *Düşünceler ve Tasarımlar* (2001), *Mimariden Konuşmak, Bilinmek İstenmeyen 20. Yüzyıl Türk Mimarlığı, Eleştirel Bakış* (2006) adlı kitaplara da imza atan Şevki Vanlı, 29 Temmuz 2008 tarihinde Ankara'da vefat etti.

30 Temmuz:

Mehmet Hakkı Özçimi

(Çimili Hocasade

Hakkı Efendi) (1901-1973)

Kurra. Konya'da doğdu. "Küçük Çimili Hoca" diye anılan Ahmet Fevzi Efendi'nin oğludur. İlk tahsilini babasından aldı. Hıfzını da küçük yaşlarda iken ikmal ettikten sonra İslah-ı Medaris'e devam etti. Burası kapatılınca öğrenimine Kütahya İmam Hatip Okuluna devam ederek buradan mezun oldu. Ardından İstanbul'a giderek devrin ünlü hafız ve kurularından Ayasofya Camii Baş İmam-Hatibi merhum Hafız İdris Efendi'den kıraat tedris ve talim etti. İstanbul'daki öğrenimini tamamladıktan sonra Konya'ya döndü. 1936 yılında Diyanet İşleri Başkanlığınca, bir Selçuklu eseri olan Bulgur Tekke Camii'nde açılan Konya Hafız Yetiştirme Kursunun müdürlüğüne tayin edildi. İmam ve hatip bulmakta güçlük çekilen bu dönemde ortaya koyduğu hizmet ve çalışmalarla her biri Konya ve civar şehirlerin büyük camilerinde vazife alan yüzlerce ehil imam ve hatibin yetişmesine vesile oldu. Onun kursundan mezun olanlar, Kur'an kıraati ve hıfzı yanında,

gerekli İslami bilgileri, yanı sıra edep, irfan ve görgü sahibi olarak tahsillerini tamamlamış olurlardı. Hocanın vazifeli bulunduğu devrede bu kursta hıfzını ikmal edip hafızlık belgesi alanların sayısı beş yüz civarındadır.

Konya İmam-Hatip Okulunun açıldığı yıllarda, bu okulun Kur'an-ı Kerim dersleri öğretmenliği görevini de üzerine alan Hakkı Efendi, bu görevi ile birlikte yürüttüğü Konya Müftülüğü kâtipliğini de bir müddet deruhete etti. Daha sonra Konya müftü vekilliğine tayin olundu. Müftü vekilliği esnasında büyük camilerin onarımı, bütün camilerin temizlik ve nizamı ile din görevlilerinin vazifelerine gereken ciddiyet ve hassasiyetle eğilmelerinin temini gibi konularda kendine has çalışmaları ile büyük hizmetleri oldu.

Son görev yeri, Konya Şerafeddin Camii Başımam ve Hatipliği idi. Bu görevini de on yılı aşkın bir süre ifa eden Hakkı Özçimi, 30 Temmuz 1993 tarihinde vefat etti ve Üçler Mezarlığı'nda, babası Çimili Ahmet Efendi'nin kabri yanına defnedildi. Hakkı Efendi, alanında bir ekoldü. Okuyuş tavrı talebelerine de intikal ederdi. Kur'an tilavetinde ehil ve üstat olanlar, hıfzını Hakkı Hoca'da bitirenleri bilirlerdi. Ahmet Baltacı, Hüseyin Tekinbaş, Hasan ve Mustafa Altun, Şükrü Onay, Fehmi Sarıgüzel, Servet Akdoğan, M. Emin Buğdaycı, Kâmil Yaylalı, Ganimet Çimen, Durmuş Sert, Nuri Baş, Ahmet Pişkinler, Ahmet Ortakavak ve Mehmet Şeker Hakkı Efendi'de hıfzını tamamlayıp hafızlık dip-

loması alan meşhur talebelerden bazılarıdır. Oğlu Feyzi Özçimi de Konya'nın tanınmış hafız ve kültür adamlarındandı. Torunu Sadreddin Özçimi de neyzen ve ebru sanatkarıdır.

M. Safa Karatay

(1911-2008)

Akademisyen, hekim, şair. Konya'da doğdu. Namdar Rahmi Karatay amcası, Baha Vefa ve Ata Karatay kardeşleridir. 1932'de Kuleli Askeri Lisesini, 1938'de Askeri Tıbbiyeyi, 1943'te de Gülhane Tıp Akademisini bitirdi. II. Dünya Savaşı'nı müteakip ordu tarafından Amerika'ya gönderildi. 1946 yılında ABD Columbia Üniversitesi Tıp Fakültesini bitirdikten sonra Columbia Üniversitesi ile ABD Deniz Kuvvetlerine bağlı birliklerde hekim olarak görev yaptı. 1950'de KBB doçenti oldu. 1951'de ordudan izinli olarak, 1954'te de askerlikten istifa ederek tamamen İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesinde çalışmaya başladı. 1961'de profesörlüğe yükseltilen Safa Karatay, daha sonra da KBB Kürsüsü başkanı oldu. 1982 yılında emekli olan Karatay, 30 Temmuz 2008 tarihinde İstanbul'da vefat etti. Safa Karatay'ın, tıp alanında yayımladığı eserlerinin yanında *Delikanlıyım Ben* (1934) ve *Umutlanma* (1936) adlarında basılı iki şiir kitabı vardır.

NOT:

Biyografiler hazırlanırken Konya Ansiklopedisi'nden faydalanılmıştır.